

ԽՈՐՀՈՒՄԻՒՄ

ՏՐՈՒԱԾ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳՐԱԻՅԱԼ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ և ԱՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱ

Հետևեալը լոյս է տեսել «Արարատ»ում, մենք արտատպում ենք «Զարթոնք»ից:

Ներկայ լայնարարութիւնը 15 Դեկտեմբեր 1942-ին, արևելեան զրաւեալ շրջաններու նախարարութեան (Գորմանակա) հովա աւարութեամբ «Հայ Ազգային Խորհուրդ» անուան տակ, Հայ Նացիական խմբակի մը գործունէութեան ծրագրին է, որ կազմուած է Հիթլերական «նոր կարգ» բերելու համար Հայաստանի մէջ: Այս խմբակին նախագահըն է՝ Բրոֆ. Արտաշէս Արեղեան, փխխախախտ՝ Արրահամ Գիւլիանդանեան, քարտուղար՝ Յարութիւն Պաղտասարեան, անդամներ Գարեգին Նժդէն, Դաւիթ Դաւիթեան, Վահան Փափազեան (Կոստ), Տէր Թովմասեան և Դրո:

1.— 1942 Դեկտեմբեր 15-ին, Արևելեան զրաւեալ շրջաններու նախարարութեան հովանաւորութեամբ, Պերլինի մէջ, կեանքի կոչուեցաւ Հայ Ազգային Խորհուրդը: Այս վերջինը պիտի ձգտի իր առաջադրանքները իրագործել, Արևելեան նախարարութեան, ինչպէս նաև միւս իրաւասութիւններէն հեռ մնալուն կապ պահելով: Այսպէս, Հայ Ազգային Խորհուրդը իր վրայ կրող է Գորմանիոյ և Հայութեան միջնորդն ըլլալ, և որպէս այդպիսին, ինքզինք հասարակաց գործին ի սպաս կը դնէ, և ի հարկէ, Եւրոպական ժողովուրդներու համակենցալի շրջանակին մէջ:

2.— Հայ Ազգային Խորհուրդը կը հետապնդէ, մէկ կողմէն Հայաստանի ազատագրումը Պոլշէ-Լիկեան լուծէն և Ռուսական տիրապետութենէն, միւս կողմէն սակայն, Հայ ազատագրական ձգտումը և Հայաստանի քաղաքական ինքնավարութիւնը:

3.— Այս նպատակներն ու առաջադրանքներն անարգել առաջ տանելու համար, Հայ Ազգային Խորհուրդը, Գերմանական Ռախի ջաղաքական պաշտպանութիւնը Հայաստանի վրայ, ամենապահով երաշխաւորութիւնը կը նկատէ: Այս առթիւ, Հայ Ազգային Խորհուրդը կառավարչութիւն այն մտքէն, որ այս ձևով կը վերականգնուի և կամրայնուի, դեռ միջին դարուն, Հայ ղեկավար շրջանակներու հետեւած գիծէ, ըստ որու գերմանական գործող Ռախի Հայաստանին և Հայ ժողովուրդի ազատարար կը նկատուի:

4.— Իր առաջադրութիւններու յաջողութեամբ կատարման համար, Հայ Ազգային Խորհուրդը անհրաժեշտ կը գտնէ Հայ Ազգային կենդանի բոլոր ուժերու համախմբումը: Այս մտքով ալ պիտի ձգտի, իր աշխատանքները իրագործել, բերանացի թէ գրաւոր միջոցներով:

5.— Հայ Ազգային Խորհուրդը անհրաժեշտ կը գտնէ հետզհետէ Հայրենիք վերագործը իր ազգակիցներուն, որոնք պատմական և քաղաքական որոշ պայմաններու մէջ, հակառակ իրենց կամքին, կամ բռնի, արտագաղթել ստիպուած էին և այժմ արբեր երկրներու մէջ կը բնակին: Այս կարգին կուզան, ամենէն առաջ, արհեստաւորներ, մասնագէտ բանւորներ, երկրագործներ, ինչպէս բժիշկներ, հիւանդապահուիչներ, զրակաւ և մտաւորական ուժեր և այլն: Այս ձևով միայն կտրելի պիտի ըլլալ, նոյնիսկ Եւրոպացի լայտի ճամբորդներու, գրագէտներու և զիտնականներու կողմէ ընդունուած և զնաւատուած, Հայ ժողովուրդի ներքին ստեղծագործական ուժը, ամբողջութեամբ սեփական երկրի զարգացման և լայնաշրջանութեան ի սպաս դնել:

6.— Երկրորդելու համար իր առաջադրութիւնները, Հայ Ազգային Խորհուրդը, պաշտպան պետութեան ուշադրութիւնը պիտի հրաւիրէ այսօրուան Հայաստանի օգտին պէտքերուն վրայ: Հայ Ազգային Խորհուրդը, իր ուժերուն չափով պիտի աշխատի, որ այս խնդիրն Անգրկովկասի մէջ արագորէն լուծուի, և եթէ պէտք ըլլալ կոչ պիտի ընէ Ռախի իրաւարարութեան:

7.— Հայ Ազգային Խորհուրդը այն համագումն ունի որ իր ժողովուրդի ճիգերը պէտք է պսակուին անով, որ Հայաստան, գերմանական Ռախի գորաւոր օգնութեամբ ինքնավար երկիր մը պիտի դառնայ ու որպէս այդպիսին կառուցուի: Հայ ժողովուրդը այսպէս միայն կարելիութիւն պիտի ունենայ, իր հայրենի մշակոյթն ու ազգային կեանքը, իր բոլոր մարգերով, անարգելութիւն գարգացնելու: Լեզու, գրականութիւն, արուեստներ, տնտեսութիւն, վարչութիւն, արդարադատութիւն և այլն, և անշուշտ, նոր մտքով և նոր ուղղութեամբ:

8.— Հայ Ազգային Խորհուրդը ամեն բան պիտի ընէ, դիւրացնելու համար պաշտպան պետութեան աշխատանքը, որ պիտի ընդգրկէ երկրի բնական հարստութիւնները, նւապտակ ունենալով Հայաստանի տնտեսական կառուցումն ու երկու ժողովուրդներու շահը:

9.— Գերմանական Ռախի պաշտպանութեան տակ, Հայաստան իր ուժերու չափով, պիտի ձգտի Մերձաւոր Արևելքի մէջ, գերմանական ազդեցութիւնն ամբողջելու: Այս կապակցութեամբ Հ. Ա. Խ. ը անհրաժեշտ կը գտնէ, արժեւորելու դասն յուսախաբութիւններն ու անաւոր թշուառութիւնը զոր Ռուսիա, ինչպէս նաև Անգլիա պատմութեան ընթացքին պատճառած են Հայութեան: Այս գորաւոր գետին է, որ Հայ ժողովուրդը վերոյիշեալ պետութեանց յաւիտենապէս երես դարձնէ: Այս կապակցութեամբ Հ. Ա. Խ. պիտի ուզէր յիշել երկար տարիներու այն պայքարները որ Հայ ժողովուրդը Ռուսական բռնատիրութեան դէմ մղեց, ըլլալ սարական թէ պոլշէ-Լիկեան: Այս առթիւ մասնաւորաբար պէտք է յիշել 1921 փետր. 18 ի ժողովրդական ընդհանուր ապստամբութիւնը, որ իբր արդիւնք ունեցաւ պոլշէ-Լիկեան բռնատիրութեան տապալումն ու ազգային կառավարութեան վերահաստատումը, հոգ չէ թէ կարճ ժամանակի մը համար:

10.— Հ. Ա. Խ. ը սակէ գաւ պիտի ձգտի բոլոր զրացի ժողովուրդներու և անոնց ազգային օրկաններու հետ յարա-

VERATSNUND | May 28, 1945

բերութիւններ մշակելու և անշուշտ, փոխադարձ հասկացողութեան և հասարակաց շահերու հիման վրայ:

11.— Մեկնելով Մեծն Գերմանիոյ և իր պաշտպանութեան տակ գտնուող Հայաստանի միջև պատմական, քաղաքական, տնտեսական և մշակութային սերտ կապերէն, Հ. Ա. Խ. ը իր բարձր պարտականութիւնը պիտի նկատէ, յիշեալ կապերը զօրացնել և անբեկանելի դարձնել: Այս նպատակին կոչուած են, սակէ վերջն ալ, այժմ արդէն Գերմանիոյ կողքին վերջնական յաղթանակին և ազատութեան համար պայքարող և գործուն հայկ. օգնական ուժերը:

12.— Հայ Ազգային Խորհուրդը ներկայ փոխանցման շրջանի մը օրկան մըն է: Իր իրաւասութիւններն ու գործունէութիւնը կը դադարին այն վարկեանին՝ երբ Գերմանիոյ ղեկավարութեան տակ և Հայ Ազգային Խորհուրդի օգնութեամբ Հայաստանի մէջ իսկ քաղաքական նոր վարչութիւն մը ստեղծուած պիտի ըլլալ: (ԹԱՐԳՄ. ԳԵՐՄԱՆՆԵՐՆԵՆ) 16 փետր. 1945. ՊԵՐԼԻՆ